

**Гончаренко А.В., здобувач вищої освіти ступеня магістр*
Сумський національний аграрний університет, Україна**

Стратегічний підхід до управління процесами планування на підприємстві

За сучасних реалій господарювання, яким притаманні загострення конкуренції, мінливість та підвищення бажань та вимог споживачів, глобалізація економічних відносин, прискорення науково – технічного прогресу, передумовами забезпечення стабільного економічного розвитку будь-яких суб'єктів підприємництва є всебічне вдосконалення системи менеджменту; виробничих процесів; використання трудових, фінансових, матеріальних та фінансових ресурсів; маркетингової та збутової діяльності тощо. Саме тому, через мінливість зовнішнього середовища сучасні підприємства мають гостру потребу в застосуванні стратегічного підходу до системи господарювання.

Практичне вирішення завдань, пов'язаних з необхідністю забезпечення нормального функціонування підприємств не тільки зараз, але й в майбутньому, залежить від того, наскільки керівником та менеджерами підприємства освоєні методи та методології стратегічного управління.

Серед основних функцій стратегічного управління слід виокремити стратегічне планування. Стратегічне планування можна визначити як процес прийняття різноманітних управлінських рішень відносно стратегічного передбачення, власне розробки стратегії, розподілення наявних у підприємства всіх видів ресурсів, адаптації підприємства до мінливих умов оточуючого середовища, організації внутрішнього середовища підприємства тощо.

Управління плануванням і організацією виробництва – це стратегія, за допомогою якої виробник оптимізує придбання, зберігання та розміщення матеріалів, необхідних під час виробничих циклів [1].

Обрана для практичного впровадження стратегія є базисом для стратегічного планування та подальшого управління даним процесом. За використання стратегічного підходу до управління процесами планування досягається звуження та подальше остаточне вирішення низки проблем, що пов'язані зі здійсненням ефективного управління товарним портфелем підприємства за вимогами ринку та наявних ресурсів; впровадженням у виробництво новітніх технологій; використанням інструментів маркетингового комплексу; вдосконаленням структури управління підприємством; своєчасною підготовкою кадрів, підвищення їх кваліфікації тощо. Вагомість перелічених господарських проблем для сучасного підприємства є досить очевидною. Належне планування цих процесів має стратегічне значення в діяльності підприємства, оскільки вирішення даних проблем є передумовою підвищення ефективності господарювання, зміцнення ринкових позицій та подальшого зростання. Саме тому в системі стратегічного управління підприємства,

* Науковий керівник – В.А. Муштай, канд. екон. наук, доцент.

орієнтованого на успішну діяльність, процес стратегічного планування посідає центральне місце.

Стратегічне планування є незамінним інструментом в процесі прийняття управлінських рішень. Серед завдань, виконання яких покладається на стратегічне планування слід виокремити головне - забезпечення нововведень та позитивних змін в діяльності підприємства. Створюючи систему стратегічного планування, кожен суб'єкт господарювання має обирати ту схему, яка йому підходить найбільше. Це, з одного боку, перелік необхідних формальних процедур, що вимагають спеціальних знань, а з іншого - поєднання творчих елементів та здорового глузду менеджерів, які не бажають витратити час на складні процедури планування. Найбільш складною проблемою менеджменту за даним питанням є розуміння того, як повинен виглядати стратегічний план та з яких елементів він має складатися, щоб відповідати вимогам, які роблять його необхідним для подальшого розвитку підприємства.

Серед основних видів управлінської діяльності в межах процесу стратегічного планування виокремлюють [2, с. 59]:

- розподіл ресурсів – прийняття рішень щодо розподілу обмежених організаційних ресурсів;
- адаптація до зовнішнього середовища задля покращення зв'язку підприємства з його оточенням через виявлення оптимальних варіантів та здійснення ефективного пристосування стратегії до оточуючого середовища;
- внутрішня координація яка включає здійснення стратегічної діяльності для відображення сильних та слабких сторін організації з метою досягнення ефективної інтеграції внутрішніх операцій, що є невід'ємною частиною управлінської діяльності тощо;
- усвідомлення організаційних процесів передбачає діяльність менеджерів щодо формування організації шляхом усвідомлення попередніх стратегічних рішень. Здатність вчитися на досвіді дає можливість підприємству правильно скоригувати свій стратегічний напрям та підвищити професіоналізм у галузі управління.

Отже, ефективне планування можливе за креативного та стратегічного мислення менеджерів підприємства. Успіх процесу стратегічного управління процесами планування на підприємстві залежить як мінімум від двох речей, а саме: залучення керівного складу до формулювання стратегічних цілей та від того, наскільки вони відображають управлінські цінності та організаційні реалії.

Список використаних джерел:

1. Кавецький В.В., Ратушняк О.Г. Сучасні системи управління плануванням та організацією виробництва. *Ефективна економіка*. 2021. №12 URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2021/96.pdf (дата звернення: 26.02.2024).

2. Петков Є. Сутність, функції і види стратегічного планування в організації. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 2. С. 58 – 63. URL: <http://surl.li/qvnnne> (дата звернення: 27.02.2024).